

Afiliant

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania

00-838 Warszawa, ul. Prosta 30, tel. (22) 827 92 38, +48 796 293 878

edukacja@solidarnosc.org.pl

www.solidarnosc.org.pl/oswiata

Warszawa, dnia 27.01.2020 r.

OPINIA PRAWNA

dot. czasu pracy nauczycieli bibliotekarzy

I. Podstawa i przedmiot opinii prawnej

Niniejsza opinia została sporządzona na zlecenie Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” w związku z następującymi pytaniami prawnymi:

1. *Czy nauczyciel bibliotekarz może mieć przydzielane dyżury w czasie przerw między lekcjami?*
2. *Czy nauczyciel bibliotekarz może mieć zastępstwa doraźne w czasie godzin pracy w bibliotece?*

II. Analiza prawna

1. Przerwa międzylekcyjna.

Zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 2215 ze zm., dalej: KN) czas pracy nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć nie może przekraczać 40 godzin. W ramach tego czasu pracy nauczyciel zobowiązany jest realizować m.in. tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć (tzw. pensum).

W myśl § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69) przerwy w zajęciach uczniowie spędzają pod nadzorem nauczyciela. Najogólniej sformułowana w tym względzie zasada dotyczy obowiązku zapewnienia podopiecznym bezpieczeństwa pobytu, czemu powinny służyć wszystkie właściwe w zależności od okoliczności środki organizacyjne i nadzorce leżące w granicach możliwości personelu placówki (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2012 r., V CSK 110/11, Lex nr 1211871).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624 ze zm.) wskazuje, że szczegółową organizację biblioteki szkolnej i zadania nauczyciela bibliotekarza winien określać statut danego typu szkoły. Przytoczony akt wykonawczy formułuje ponadto zasadę, że godzina lekcyjna w szkole trwa 45 minut. *A contrario*, zajęcia nieposiadające dydaktycznego przymiotu prowadzone są w czasie 60 minut. Tym samym tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć prowadzonych

bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, nauczycieli-bibliotekarzy zatrudnionych w pełnym wymiarze zajęć wynosi 30 godzin zegarowych (zob. art. 42 ust. 3 lp. 10).

Wskazana grupa pracowników oświaty powinna w tym czasie - obejmującym przerwy międzylekcyjne - realizować swoje statutowe powinności. Z tego względu nauczyciele bibliotekarze nie mają faktycznej możliwości pełnienia dyżurów pomiędzy zajęciami.

2. Godziny doraźnych zastępstw.

Zgodnie z art. 35 ust. 2a KN przez godzinę doraźnego zastępstwa rozumie się przydzieloną nauczycielowi godzinę zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych powyżej tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych, której realizacja następuje w zastępstwie nieobecnego nauczyciela.

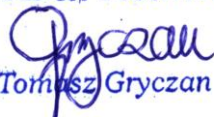
Jak było to już podkreślone powyżej, nauczyciel bibliotekarz w ramach swojego tygodniowego wymiaru godzin pracy ma realizować zajęcia związane z organizacją biblioteki szkolnej, a w szczególności:

- 1) udostępniać książki i inne źródła informacji,
- 2) tworzyć warunki do poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną,
- 3) rozbudzać i rozwijać indywidualne zainteresowania uczniów oraz wyrabiać i pogłębiać u uczniów nawyk czytania i uczenia się,
- 4) organizować różnorodne działania rozwijające wrażliwość kulturową i społeczną.

Zlecenie takiemu nauczycielowi, w godzinach pracy biblioteki szkolnej, doraźnego zastępstwa spowoduje, że nie będzie on mógł wykonywać swoich podstawowych obowiązków.

III. Podsumowanie

Przydzielanie nauczycielom bibliotekarzom dyżurów w czasie przerw między lekcjami oraz zlecenie im zastępstw doraźnych w godzinach pracy w bibliotece jest oczywiście bezzasadne.

RADCA PRAWNY

Tomasz Gryczan